

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kaupunginhallitus, § 417, 13.09.2021
Sosiaali- ja terveyslautakunta, § 103, 24.08.2021

§ 417

Valtuustoaloite itsemurhien ehkäisyohjelman käynnistämiseksi - Kukka Kunnari ym.

TRE:6532/06.00.01/2019

Kaupunginhallitus, 13.09.2021, § 417

Valmistelija / lisätiedot:
Taru Kuosmanen

Valmistelijan yhteystiedot

Erikoissuunnittelija Sini Hyvönen, puh. 040 806 3847, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Kukka Kunnarin ym. valtuustoaloite ja siihen annettu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aiheutta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Kukka Kunnari, Sini Hyvönen, Taru Kuosmanen

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Sosiaali- ja terveyslautakunta, 24.08.2021, § 103

Valmistelijat / lisätiedot:
Sini Hyvönen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle päätettäväksi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kukka Kunnarin ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Kukka Kunnari on tehnyt 21.10.2019 valtuustoaloitteen, jossa pyydetään selvittämään mahdollisuutta käynnistää itsemurhien ehkäisyohjelma Tampereen kaupungin koordinoimana. Aloite ottaa kantaa systemaattisen puheeksi ottamisen tarpeeseen myös Tampereen peruspalveluissa.

Yllä mainittuun valtuustoaloitteeseen vastaamista on lykätty poikkeuksellisen pitkään. Kansallinen mielenterveysstrategia ja itsemurhien ehkäisyohjelma vuosille 2020–2030 julkaistiin 11.02.2020 ja sen jälkeen käynnistyi STM:n hankerahoitusten haku. Ehkäisyohjelman laajuuden vuoksi Tampereen kaupunki halusi selvittää STM:n hankerahoituksen mahdollisuutta ja haki Mieli ry:n kumppanina rahoitusta itsemurhien ehkäisykeskuksissa käytetyn näyttöön perustuvan LINITY/ASSIP- lyhytintervention käyttöönottoon Tampereen kaupungin ja PSHP:n psykiatrian palveluissa. Rahoituksesta oli määrä saada päätös syksyllä 2020, mutta valtakunnallisen koronatilanteen vuoksi päätöstä jouduttiin odottamaan joulukuulle 2020. Hankkeelle ei myönnetty rahaa ja päähakijana ollut järjestö teki asiasta oikaisupyynnön, jolla ei kuitenkaan ollut toivottua vaikutusta. 1.3.2021 STM avasi uudet haut, jossa Mieli ry on yhdessä Tampereen kaupungin ja PSHP:n kanssa hakenut valtionavustusta itsemurhien ehkäisemiseksi. Hakemukseen on kirjattu seuraavat koulutukset: Puheeksiotto -koulutus SOTE-henkilöstölle, itsetuhoisuusriskin havaitseminen ja puheeksiotto velkaantuneita kohtaaville -koulutus, turvasuunnitelma -koulutus sekä Linity -koulutus. Lisäksi hankkeessa olisi tarkoitus toteuttaa seuraavia toimenpiteitä:

- itsemurhan tehneiden läheisten tuki ja ohjaus: luodaan yhteistyökäytännöt, joilla saadaan läheiset ohjattua tuen piiriin (yksilöllinen kriisiapu, jälkipuintiryhmä/vertaistuki).
- ohjaus- ja yhteistyökäytäntöjen luominen alueelle itsemurhaa yrittäneiden ohjaamiseksi LINITY/Assip-interventioon.

Lisäksi Tampereen kaupunki on hakenut STM:n valtionavustusta hankkeeseen, jolla vahvistettaisiin henkilöstön mielenterveysosaamista. Hankkeen tavoitteeksi on määritelty vastaanottotoiminnan henkilökunnan mielenterveysosaamisen vahvistaminen. Itsemurhariskin tunnistaminen ja arviointi on tärkeä osa peruspalveluissa työskentelevien sote-ammattilaisten mielenterveysosaamista. Päätökset edellä mainituista STM:n valtionavustuksista saadaan kesän 2021 aikana.

Tampereella on 1.1.2021 toteutettu Mielenterveys- ja päihdepalveluiden integraatio, jossa Pirkanmaan sairaanhoitopiirin psykiatrian toimialueelle siirtyi noin 5000 potilaan hoitovastuu, 16 mielenterveys- ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

päihdepalveluiden avohoitoyksikköä ja 205 henkilöstövakanssia. Palveluiden kehittämissuunnitelma oli tärkeä osa integraation valmistelua. Itsemurhariskissä olevien potilaiden palveluiden kehittämistä on mietitty erityisesti kiireellisen hoidon kehittämissuunnitelmassa. Kyseisen osa-alueen kehittämistoimenpiteiksi on nostettu matalan kynnyksen palvelujen ja päivystyspuhelimien aukioloaikojen lisääminen. Hoidon nivelvaiheiden helpottamiseksi on selvittelyssä, voitaisiinko tulevaisuudessa potilaalle tehdä hoidon tarpeen arvion jälkeen ajanvaraus suoraan arvioinnin tehneestä yksiköstä. Erikoissairaanhoidossa ollaan lisäksi kehittämässä itsemurhariskin arviointiprosessia ja itsemurhavaarassa olevan potilaan hoitoprosessia.

Perustason palveluihin on toteutettu toukokuussa 2021 sisäinen koulutus itsemurhariskin tunnistamisesta, arvioinnista ja riskitekijöistä. Koulutus tallennettiin, jotta sitä voidaan hyödyntää uusien työntekijöiden perehdytyksessä. Sisäisen koulutuksen lisäksi henkilöstöä kannustetaan käymään THL:n Itsemurhien ehkäisy -verkkokoulu sekä Itsemurhien ehkäisy ja itsemurhaa yrittäneen hoito käypähoitosuosituksessa suositeltu Duodecimin Itsemurhaa yrittäneen turvasuunnitelman laatiminen -verkkokurssi.

Itsemurhan tehneiden ja itsemurhaa yrittäneiden omaisten psykososiaalisen tuen kehittämiseksi Tampereen kaupunki on yhdistänyt kriisityön samaan yksikköön sosiaalipäivystyksen kanssa (Sosiaali- ja kriisipäivystys). Kriisitilanteiden psykososiaalista tukea on tarkoitus kehittää uusien STM:n suositusten mukaisesti.

Tampereen kaupunki pyrkii edistämään itsemurhien ehkäisyohjelman jalkauttamista yllämainituin keinoin. Soteuudistuksen valmistelun jatkuessa asia otetaan esille Pirkanmaan hyvinvointialueen näkökulmasta.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§417

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)